

Työ- ja elinkeinoministeriö
Kirjaamo
PL 32
00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo@tem.fi

LAUSUNTO

1/1

Dnro 161/2016

9.11.2016

Viite: Lausuntopyyntö Fennovoima Oy:n käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitushanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (TEM/1308/08.05.01/2016)

LAUSUNTO FENNOVOIMA OY:N KÄYTETYN YDINPOLTTOAINEEN LOPPUSIJOITUSHANKETTA KOSKEVASTA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry. esittää pyydettyä lausuntoaan seuraavaa:

MTK:n keskusliiton näkökulmasta arviointiohjelma on kattava. Ihmisiin, maanomistajiin ja elinkeinoihin kohdistuvien vaikutusten arviointi on tämän tyyppisessä valtakunnallisesti merkittävässä hankkeessa pidettävä isossa roolissa, eikä näkökulmia saa väheksyä. Arvioinnin on oltava vuorovaikutteista sekä otettava huomioon myös subjektiivisten kokemusten merkitys. Erityisesti terveysvaikutuksia arvioitaessa on pyrittävä selvittämään subjektiivisia havaintoja muualla maailmassa vastaavissa tilanteissa elävien ihmisten havaitsemien kokemusten kautta. Säteilyn raja-arvojen selvittäminen ei yksin riitä. Arvioinnissa ei pidä rajautua myöskään vain asukkaisiin ja mökkiläisiin, vaan vaikutukset on arvioitava myös etämaanomistajien ja mm. työntekijöiden osalta.

Valtakunnallisesti merkittävän hankkeen vaikutukset tulevat olemaan paikallisia. Tästä syystä erityistä painoarvoa onkin annettava paikallisille mielipiteille. YVA-menettelyn perimmäinen tarkoitus on toimia lupamenettelyssä tausta-aineistona. Menettelyllä on merkittävä rooli osana ympäristövaikutuksiltaan merkittävien hankkeiden valmistelua ja ohjausta. Arvioinnin alkuvaiheessa on kuitenkin myös erittäin tärkeää selvittää niin sanottu nolatilanne mahdollisimman tarkkaan. Näin pystytään seuraamaan toiminnan vaikutuksia luotettavasti myös myöhemmin. Tässä arvioinnissa YVA-selvityksellä on merkittävä rooli myös itse lupaprosessin jälkeen. Tosin arviointia ympäristövaikutusten suhteen lienee haastavaa tehdä, kun toiminnan arvioidaan alkavan aikaisintaan 2090-luvulla.

YVA-menettelyn toimivuuden kannalta on tärkeää, että se tuo hankkeeseen liittyvät ongelmat esiin mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja kertoo niistä avoimesti erilaisissa tilaisuuksissa. Arvioinnin onkin syytä olla mahdollisimman avointa ja ratkaisukeskeistä.

Helsingissä 9 päivänä marraskuuta 2016

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

Antti Sahi
Toiminnanjohtaja

Leena Penttinen
Lakimies